

Anmälan mot Migrationsverket för dröjsmål med att verkställa ett beslut om omedelbar avvisning

Anmälan

AA uppgav i en anmälan mot Migrationsverket i huvudsak följande. Han var offentligt biträde för en asylsökande från Algeriet som vid ankomsten till Sverige uppgav sig heta BB. Hans rätta namn är CC och han hade tidigare ansökt om asyl i Norge. Migrationsverket, enheten på Arlanda, beslutade den 19 augusti 2004 att ta BB i förvar. Vid samtal med AA den 27 augusti 2004 medgav BB att han hade uppgett fel namn. Han önskade omgående bli avvisad till Norge. Dessa uppgifter vidarebefordrades samma dag till Migrationsverket som redan nästföljande dag beslutade att avslå asylansökan och avvisa BB. Vidare beslutades att han skulle överföras till Norge och att överförandet skulle verkställas även om beslutet inte hade vunnit laga kraft. Trots sökandens uttalade önskan om snabb verkställighet vägrade förvaret i Gävle att verkställa avvisningsbeslutet. I stället beslutade förvaret den 19 oktober 2004 att kvarhålla BB i förvar. AA ifrågasatte att handläggningen varit lagenlig.

Utredning

Sedan akten i ärendet lånats in och granskats anmodades Migrationsverket att utreda och yttra sig över anmälan. Yttrandet skulle bl.a. avse tillämpningen av 8 kap. 7 § utlänningslagen (1989:529). Migrationsverket uttalade följande (bilagor utelämnade här).

Bakgrund

Av handlingarna i BB:s akt framgår följande. Migrationsverkets transitenhet i Stockholm, kontoret på Arlanda, beslutade den 19 augusti 2004 att ta BB i förvar med stöd av 6 kap. 2 § första stycket 3 och andra stycket utlänningslagen (1989:529). Den 28 augusti 2004 beslutade Migrationsverket att BB skulle avvisas och att han skulle överföras till Norge enligt reglerna i Dublinförordningen. Det förordnades att beslutet skulle verkställas även om det inte vunnit laga kraft. Med stöd av bestämmelserna i 6 kap. 2 § första stycket 3 och andra stycket utlänningslagen beslutades också att BB skulle kvarhållas i förvar. Den 19 oktober 2004 gjorde förvarsenheten i Gävle en ny prövning av det tidigare beslutet om förvar och beslutade att BB skulle kvarhållas. Beslutet motiverades med att BB avvikit från en pågående asyprocess i Norge, att han uppgett oriktiga uppgifter angående bl.a. identitet och resväg, att han stod åtalad för våld mot tjänsteman samt att han vid tre tillfällen i

augusti uteblivit från besök hos Migrationsverkets mottagningshandläggare. Mot den bakgrunden fanns det anledning att anta att BB skulle komma att hålla sig undan verkställigheten och det fanns synnerliga skäl att kvarhålla honom i förvar.

Kommentar

Anledningen till att BB inte överfördes till Norge var att han var misstänkt för brott och att en utredning om detta pågick vid polismyndigheten. Något åtal hade dock inte väckts när beslutet om avvisning fattades den 28 augusti 2004. Något hinder att verkställa avvisningsbeslutet med hänvisning till bestämmelsen i 8 kap. 7 § fjärde stycket utlänningslagen förelåg därför inte då. Åtal väcktes den 17 september 2004. Under tiden den 28 augusti - den 17 september skedde underhandskontakter mellan verket och polisen om hur ärendet hos polisen fortskred och när åtal var att vänta (se bifogade journalanteckningar).

Från det att avvisningsbeslutet fattades till dess att åtal väcktes hade Migrationsverket inte något ansvar för att BB fanns kvar i Sverige för lagföring; det var polisens och åklagarens ansvar att vidta eventuella åtgärder under den tiden. Att Migrationsverket uppenbarligen dröjde med att verkställa beslutet om avvisning kan enligt verkets mening starkt ifrågasättas.

Regelverket avseende bl.a. verkställigheter uppmärksammas i Migrationsverkets interna utbildning. Den aktuella händelsen visar att det finns anledning att nu se över behovet av att förbättra utbildningen i denna del.

Beslutet den 19 oktober 2004 om förvar fattades med stöd av 6 kap. 2 § första stycket 3 och andra stycket utlänningslagen. Enligt den bestämmelsen får en utlänning tas i förvar om fråga uppkommit om verkställighet av ett avvisningsbeslut och om det med hänsyn till utlänningens personliga förhållanden eller övriga omständigheter i ärendet finns anledning att anta att han annars kommer att hålla sig undan eller bedriva brottslig verksamhet i Sverige. Mot bakgrund av de omständigheter som förelåg vid tidpunkten för beslutet har det funnits grund för att kvarhålla BB i förvar.

AA kommenterade remissvaret.

Bedömning

Av 8 kap. 12 § utlänningslagen framgår att Migrationsverkets beslut om avvisning med förordnande om omedelbar verkställighet skall verkställas snarast möjligt. Enligt 7 § fjärde stycket samma kapitel får dock ett beslut om avvisning inte verkställas förrän en ådömd fängelsepåföljd har avtjänats eller verkställigheten av den har flyttats över till ett annat land. Har allmänt åtal väckts mot utlänningen får ett beslut om avvisning inte verkställas förrän åtalet har prövats slutligt, såvida inte åtalet läggs ned.

Av handlingarna i ärendet framgår att berörd norsk myndighet den 13 augusti 2004 hade accepterat ett återtagande av BB enligt Dublinförordningen och att BB, när Migrationsverket den 28 augusti 2004 beslutade att avvisa honom med förordnande om omedelbar verkställighet, var tagen i förvar. Mot bakgrund av dessa förhållanden torde det inte ha funnits några hinder av praktisk natur för en snabb återföring av BB till Norge. BB var visserligen misstänkt för brott i Sverige och utredning om detta pågick vid tiden för Migrationsverkets avvisningsbeslut. Denna omständighet har dock inte utgjort något lagligt hinder för verkställigheten, eftersom åtal inte var väckt. Tillämpliga bestämmelser på området har således inte följts.

Migrationsverket har i remissvaret starkt ifrågasatt dröjsmålet med att verkställa avvisningsbeslutet. Jag instämmer i denna bedömning.

Migrationsverket har uttalat att den aktuella händelsen visar att det finns anledning att se över behovet av att förbättra utbildningen avseende bl.a. verkställigheter. Jag nöjer mig med detta och den kritik som ligger i det nyss sagda.